

jest mravnost týmž východiskem politiky a práva právě tak, jako byla pro Masaryka učence a politika. Masaryk sám praví: ... bez všeobecného uznání mravních základů státu a politiky nelze spravovati žádný stát, žádnou organizaci společenskou. Neboť stát a zákon čerpají svou autoritu z všeobecného uznání mravních zásad a ze všeobecného souhlasu občanů v hlavních názorech na život a svět. Základem státu jest spravedlnost a spravedlnost je arithmetikou lásky. Stát rozšiřuje postupně zákonem, zvykovým i psaným, příkaz lásky na všechny praktické poměry společenského soužití a podle potřeby k uskutečnění donucuje mocí. Zákon, právo, toť etické minimum, kterým ve státě prakticky uskutečňuje se etické maximum, ideál. Ale ono minimum se vývojem lidstva přibližuje více ideálu (Svět. revoluce § 127).

Jubileum prof. Dra Jana Krčmáře.

Dne 27. července t. r. dožil se šedesáti let jeden z nejvýznačnějších našich právníků, univ. prof. dr. Jan Krčmář. Universitní dráhu nastoupil v r. 1902, kdy habilitoval se u prof. Stupeckého pro obor obč. práva spisem »O smlouvě námezdní«. Mimořádným profesorem stal se dr. Krčmář r. 1907 a řádným r. 1911. Dokonalá znalost práva, opírající se o fenomenální paměť, vytvořila vlastní způsob vědecké práce: mosaika přímo úžasného množství detailů. Samostatně vydaná díla vyplynula jednak z potřeb universitních (spis habilitační, v r. 1906 vydán »Úvod do mezinárodního práva soukr.« a v r. 1910 »Základy Bartolovy a Baldovy teorie mezinárodního práva soukromého«; tyto spisy zůstaly, bohužel, nedokončeny, »O smlouvě námezdní« vydána jen část úvodní, stejně »Úvod do mezinárodního práva« je prvním dílem a »Základy« jsou sou-

částí tohoto úvodu, jenž rozvržen byl na řadu dílů; universitní přednášky jsou základem 5ti dílného Práva občanského, jediný to úplný český systém obč. práva), jednak z potřeb nově tvořeného našeho státu (Zákon o zabránění velkého majetku pozemkového, 1919 a práce z oboru práva mezinárodního). Podrobný soupis literární činnosti přinesla »Právní prakse« v minulém ročníku na str. 197 a 229. Filosoficky kloní se prof. Krčmář k brněnské škole normativní, ovšem s kritickými výhradami.

Velké umění dokonalé právnické formulace určilo prof. Krčmáře jako spolupracovníka při různých mezinárodních jednáních a hlavně jako nejdůležitějšího činitele při tvorbě nového občanského zákoníka.

Známa jest činnost prof. Krčmáře jako ministra školství a to po prvé v úřednické vládě Černého (od 18. III. do 12. X. 1926) a potom souvisle ve vládách Malypetra a Hodži (od 14. IV. 1934 do 23. I. 1936). Do druhého období spadá zejména známé předání insignií německou universitou české universitě pražské.

Prof. Krčmář je též velkým ctitelům umění. Byl dlouholetým předsedou Společnosti vlasteneckých přátel umění a jest zejména jeho zásluhou, že proslulá obrazárna převedena byla do majetku státního. Obtížný úkol byl prof. Krčmářovi svěřen jako čl. generálnímu komisaři letošní pařížské světové výstavy.

V zájmu naší právní vědy jest jubilantovi upřímně přáteli ještě mnohá léta plodné vědecké činnosti.

Ještě k právní existenci Československé obilní společnosti.

V čísle 9. »Právní prakse« uveřejněn byl můj článek, zabývající se otázkou právní existence Českoslo-